

Bestemmelser igjennem, at, saaledes som Regjeringen har tænkt sig Kontrolten, kan denne paa ethvert enkelt Punkt gribe ind; der er ikke det Arbejde i Fabrikkerne, som ikke Toldbetjenten kan være tilstede ved, det er Tilfældet ved ethversomhelst Foretagende, og det er endog ved de fleste Foretagender gjort til Pligt i Lovforslaget, at Toldbetjenten skal være med derved. Nu veed enhver, der har med Ledelsen af større Foretagender at gøre, hvor vigtigt det ofte er for den, der leder et saadan Foretagende, at være Herre paa sit eget Omraade og ikke at være forstyrret ved fremmed Myndighed. Intet er ofte besværligere og ubehageligere end, at man der, hvor man maa være Herre for at kunne holde Orden, for at Ledelsen kan være god, skal være forstyrret ved, at en Embedsmand har Ret til at være med og næsten uafslædig paa enhver Maade kan blande sig ind i Forretningerne. Altså her have vi troet, at man paa ingen Maade burde gaa videre, end det var nødvendigt, og naar man undersøger, hvor det er nødvendigt, at denne Kontrol føres, da vil det let ses, at det, som det gjælder ved Kontrolten, er, hvor meget Sukker der kommer ud, det er i Virkeligheden ikke alle de tidligere Fremgangsmaader, men det er det endelige Resultat, og naar man vil se, hvorledes det gaar til i saadanne Fabrikker, saa vil man finde, at der er et Sted, hvor dette, som man saaledes skal kontrollere, kommer frem, og hvor det uden Vanfærlighed kan kontrolleres vistnok baade paa en for Statskassen sikker Maade og tillige uden en altfor besværlig Indgriben i Fabrikanternes Virksomhed, og det er det saakaldte Sukkerhus, hvor Raafukkeret, eller hvad Form det kan have, kommer til at eksistere. Vi have da troet, at det vigtige var at forbyde, at Kontrolten skulde føres der, men ogsaa ubelukkende at forbyde, at den skulde føres der, paa samme Tid som man tillod Toldvæsenet at se til i Fabrikkerne, men dog tillige at paalægge Fabrikkerne at give saadanne Anmeldelser, at Toldvæsenet overalt, naar det dertil fandt Anledning, kunde følge de vigtigere Fremgangsmaader, der i Øvrigt skete, og tage den Supplementskontrol, som af flere Grunde mulig kunde være ønskelig til enkelte Tider at have. Men ved saaledes at lægge Kontrolten til Sukkerhuset, at det Sukker, som der kom frem, ikke kunde føres hen til aflaaede Oplag, tro vi ogsaa at have opnaaet en langt nemmere og simplere Maade end den, der er foreslaaet i det andet Forslag, der giver fuld Sikkerhed for Statskassen

24de Marts.

og desuden befriv Fabrikkerne for disse meget væsentlige Indskrænkninger i den Henseende, at de kun maa have een Indgang til en stor Fabrik eller Pladsen omkring den, naar der er en Mur, og tillige befriv dem fra den tilvise uvendige Indblanding helt igjennem i alle øvrige Dele af Fabrikationen. Jeg tør ikke her opholde det høje Thing med Enkeltheder, skjøndt der kunde være mange saadanne, som det vilde være nødvendigt at tage med, naar man skulde gøre det ret tydeligt, hvorfor denne Kontrol formentlig er aldeles tilstrækkelig. Jeg burde saaledes vistnok blandt andet særlig have nævnt den Egenkab, der er ved den Saft, som tilveiebringes ved Fabrikation af Munkelroesukker, nemlig, at man ikke er i Stand til at bruge den i Husholdningen. Jeg tror, den er i Besiddelse af meget afførende Egenskaber, og at den i alt Fald er blandet med forskellige Substanter, som gjøre den fuldstændig uskikket til ethvert Brug, saaledes at man vistnok kan være fuldkommen sikker paa, at den i Almindelighed ikke vil blive ført bort, navnlig ikke systematisk paa en saadan Maade, at den skulde kunne undgaa Kontrol, og at man ikke for at kontrollere den skulde være nødt til at træffe saadanne særegne Foranstaltninger, som Lovudkastet giver Bemyndigelse til. For at forebygge Misforstaaelse skal jeg bemærke, at naar det i Motiverne udtrykkelig fremhæves, at denne Art Kontrol formentlig vil være aldeles tilstrækkelig ved den Art Fabrikation, som man her ubelukkende tænker paa, nemlig Munkelroesukkerfabrikationen, saa sigte vi ikke til, at den i en væsentlig Grad skulde være utilstrækkelig ved de andre Fabrikationer, men vi have fundet det naturligt at gjøre denne Bemærkning i vore Motiver, fordi vi i det Mindste flere af os, have troet, at der maatte nok, naar man kom til de andre Arter af Fabrikationer, f. Ex. de saakaldte Saftmelisfabrikker, vilde være Anledning til i det Hele at indrette Kontrolten paa en noget anden Maade og navnlig at tilføie særegne Bestemmelser, der i Øvrigt ikke engang findes i Forslaget, som det foreligger fra Regjeringen; men dermed er det paa ingen Maade vor Mening at ville sige, at det skulde være os bevidst, at det Forslag, vi her have stillet, ved denne Fabrikation skulde være mindre tilfredsstillende end Regjeringens, det er paa ingen Maade Meningen med den Sætning, der findes i vore Motiver. De Bemærkninger, jeg i Øvrigt kunde have Anledning til at fremsætte som yderligere Motivering af de Forslag, som her ere stillede, og

220